

B.A. Sem-6 Examination

CC 314

Sanskrit EB

Prachin Bharat Ma Lekhan Kala

Time : 2-00 Hours]

April 2022

[Max. Marks : 50]

સૂચના : (૧) પાર્ટ-૧માંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(૨) પાર્ટ-૨ ફરજિયાત છે.

પાર્ટ-૧

નીચેનામાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના જવાબ લખો :

- ૧ બ્રાહ્મીલિપિનો ઉદ્ગમ અને વિકાસ વર્ણવો. ૧૪
- ૨ ભારતની પ્રવર્તમાન લિપિઓ પર “બ્રાહ્મી લિપિ” નો પ્રભાવ સમજવો. ૧૪
- ૩ દેવનાગરી લિપિના વિકાસ વિશે સંવિસ્તૃત માહિતી આપો. ૧૪
- ૪ દેવનાગરી લિપિની વિશેષતાઓ વર્ણવો. ૧૪
- ૫ નાગરી લિપિની વૈજ્ઞાનિકતા સમજવો. ૧૪
- ૬ નાગરી લિપિની વર્ણમાળાનો વિસ્તૃત પરિચય આપો. ૧૪
- ૭ ગિરનારના શિલાલેખોનો સંવિસ્તૃત પરિચય આપો. ૧૪
- ૮ મહાકશ્ત્રય રત્નદામાનાં શિલાલેખ વિશે નોંધ લખો. ૧૪

પાર્ટ-૨

૯ યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ખાલી જગ્યા પૂરો. ૮

- (૧) સૌથી પ્રાચીન લિપિ છે (દેવનાગરી, બ્રાહ્મી, શારદા)
- (૨) બ્રાહ્મી લિપિમાં વંજન છે. (૪૨, ૩૨, ૩૬)
- (૩) લિપિ ભારતની રાષ્ટ્રીય લિપિ છે. (શારદા, નંદીનાગરી, દેવનાગરી)
- (૪) જૈન પરંપરા મુજબ બ્રાહ્મી લિપિની ઉત્પત્તિ થી થયેલી છે. (વિષ્ણુ, પદ્માવતી, ઋષભ દેવ)
- (૫) ભાષાવિજ્ઞાન અનુસાર દેવનાગરી લિપિને મનાય છે. (ચિત્રાત્મક, વર્ણનાત્મક, અક્ષરાત્મક)
- (૬) અશોકનો શિલાલેખ ભાષામાં લખાયેલો છે. (સંસ્કૃત, પાલિ-પ્રાકૃત, મરાઠી)
- (૭) સમાટ અશોકના પિતા હતા. (પુષ્યમિત્ર, અજાતશત્રુ, બિંદુસાર)
- (૮) દેવનાગરી લિપિમાંથી લિપિનો વિકાસ થયો. (ગ્રન્થ, શારદા, કુટિલા).

[P.T.O.]

1904E103-2

ENGLISH VERSION

Part-1

Write any three answers of the following questions :

1	Describe the origin and development of ब्राह्मी लिपि.	14
2	Explain the effect of ब्राह्मी लिपि on current Indian scripts.	14
3	Write a detail note on development of देवनागरी लिपि.	14
4	Discrube the significance of देवनागरी लिपि.	14
5	Explain scientific speciality of नागरी लिपि.	14
6	Give a detail introduction of नागरी लिपि-वर्णमाला.	14
7	Give a detail introduction of Girnar based inscription.	14
8	Write a note on inscription of महाक्षत्रय रुद्रदामा.	14

Part-2

9	Fill in the blanks with correct option :	8
(१)	सौथी प्राचीन लिपि छे (देवनागरी, ब्राह्मी, शारदा)	
(२)	ब्राह्मी लिपिमां व्यंजन छे. (४२, ३२, ३७)	
(३)	लिपि भारतनी राष्ट्रीय लिपि छे. (शारदा, नंदीनागरी, देवनागरी)	
(४)	जैन परंपरा मुજब ब्राह्मी लिपिनी उत्पत्ति थी थेली छे. (विष्णु, पञ्चावती, ऋषभ देव)	
(५)	भाषाविज्ञान अनुसार देवनागरी लिपिने मनाय छे. (चित्रात्मक, वर्णनात्मक, अक्षरात्मक)	
(६)	अशोकनो शिलालेख भाषामां लभायेलो छे. (संस्कृत, पालि-प्राकृत, मराठी)	
(७)	सभ्राट अशोकना पिता हता. (पुष्यमित्र, अजातशत्रु, बिंदुसार)	
(८)	देवनागरी लिपिमांथी लिपिनो विकास थयो. (ग्रन्थ, शारदा, कुटिला).	
-